

ד. אורות הקדש | חלק ב, עמ' תפ"ח

שאיפות היאוש וההצלחה

[ט] ארבע שאיפות עומדות ברוח האדם, נשפעות מרוח העולם במחלקותיו. האחת, שאיפת הרע הגמורה, חפץ השלטתו בכל ערכי החיים והעולם. מזה יצאה התקופה האלילית, והיא פועלת בעומק זוהמתה גם עד כה בכל ענפיה, שהם הם סורי הגפן נכריה, בכל רשעה, מחלה, סכלות, וחורבן, בין הגלויים בניוולם, בין המכוסים במעטה היופי החיצוני, כבוד מדומה ומשטר ממשלת תבל.

השאיפה השניה היא הכרת הרע ברשעתו, ומתוך כך הכרזת היאוש המוחלט של כל היש, ושאיפת ההצלחה בכליון מוחלט, וכונניות חיים למטרה זו.

השאיפה השלישית היא יאוש למחצה, כלומר, להתיאש מהרשעה בעצמה, מהרע ושליטתו בעצמו, למסור בידו את החומר ואת העולם החברותי, הנגרר הרבה אחרי מראה עינים, ולהציל מתוך יאוש זה את הפנימיות של החיים, שזהו צד הטוב שלהם.

השאיפה הרביעית היא העומדת להציל את הכל. מבלי להשאיר גם צרור, לחשוב מחשבות לכל ידח ממנו נדח, להציל את הגוף כמו הנשמה, את חיצוניות ההויה כמו פנימיותה, את הרע בעצמו כמו את הטוב, ולא עוד אלא להפך את הרע לטוב גמור, ולהעלות את העולם ומלואו בכל צדדיו ותכסיסיו, את העולם היחידי בכל ערכיו החומריים, ואת העולם החברותי בכל סדריו, להעמיד את הכל על בסיס הטוב.

זאת היא שאיפת ישראל, המבוטאה במעמקי תורה, ביסוד האמונה, בהליכות החיים, בכל מלחמותיו, המעשיים והרוחניים, בכל תקותיו, למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו, להכין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה, קנאת ד' צבאות תעשה זאת.

ה. אורות הקודש | חלק ג, עמ' ק"מ

בקשת האני העצמי

[צז] ואני בתוך הגולה, האני הפנימי העצמי, של היחוד ושל הציבור, אינו מתגלה בתוכיותו רק לפי ערך הקדושה והטהרה שלו, לפי ערך הגבורה העליונה, הספוגה מהאורה הטהורה של זיו מעלה, שהיא מתלהבת בקרבו, חטאנו עם אבותינו, חטא האדם הראשון, שנתנכר לעצמיותו, שפנה לדעתו של נחש, ואבד את עצמו, לא ידע להשיב תשובה ברורה על שאלת איך, מפני שלא ידע נפשו, מפני שהאניות האמיתית נאבדה ממנו, בחטא ההשתחואה לאל זר, חטא ישראל, זה אחרי אלהי נכר, את אניתו העצמית עזב, זנח ישראל טוב. חטאה הארץ, הכחישה את עצמיותה, צמצמה את חילה, הלכה אחרי מגמות ותכליות, לא נתנה את כל חילה הכמוס להיות טעם עץ כטעם פרי, נשאה עין מחוץ לה, לחשוב על דבר גורלות וקריירות. קטרגה הירח, אבדה סיבוב פנימיותה, שמחת חלקה, חלמה על דבר הדרת מלכים חיצונה, וכה הולך העולם וצולל באבדן האני של כל אחד, של הפרט ושל הכלל.

באים מחנכים מלומדים, מסתכלים בחיצוניות, מסיחים דעה גם הם מן האני, ומוסיפים תבן על המדורה, משקים את הצמאים בחומץ, מפטמים את המוחות ואת הלבבות בכל מה שהוא חוץ מהם, והאני הולך ומשתכח, וכיון שאין אני, אין הוא, וקל וחומר שאין אתה.

א. ישראל ותחייתו | פרק י

כנסת ישראל שואפת לתקון העולם בכל מלואו, לסליחה מקורית מטהרת, שבאה לא רק מישועת נפש האדם והטבת רצונו מצד עצמו, - שבזה צריכים להפגש בויתור ומדת חסד מיוחדת, בלא התכללות עם כל המדות כולן ובלא שקול של עז צדק ומשפט, - כי-אם תקון כולל לסבת החטאים. חק הטהרה, העברת רוח הטומאה על ידי שמו של משיח שקדם לעולם, "פרה אדומה מכפרת", והיא מטהרת מטומאת מת, נעוץ בסלוק המיתה מיסודה, בהעלאת העולם מעמק חטאו, מחטא הארץ ומקטרוג הלבנה, מנפילת התיאוריה העולמית ביסוד מציאותה, מהנמכת האידיאל העולמי במציאות, מה שהכשיר את החטא האנושי וכל הצרות הרבות הבאות ממנו. הכל, הכל צריך להיות מתוקן, הכל צריך להיות מטהר. שאיפת ישראל לבנין האומה, לשיבת הארץ, היא שאיפה של עומק הטוב החודר את כל היש בשרשו. לא זקיפת לבנה מאיזה בנין כי אם פניה שלמה ועמוקה אל היסוד של כל הבנין, לכוננו בתקון. לא עצים אחדים וענפים מאילן החיים והטוב, אלא לחשוף את המקור, את מעין החיים שלשד עץ החיים, עם כל שרשיו, גזעיו ענפיו, פארותיו ועליו, משם יונק, וממנו יבא רוח חיים, רוח חדש, ועולם חדש, יבנה, "כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני נאם ד' כן יעמד זרעכם ושמכם".

ב. סוטה מז ע"א

תנו רבנן: לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת, לא כאלישע שדחפו לגחזי בשתי ידיו, ולא כיהושע בן פרחיה שדחפו לאחד מתלמידיו [בס"א: שדחפו לישו הנוצר] בשתי ידיו. ... יהושע בן פרחיה מאי היא כדהוה קא קטיל ינאי מלכא לרבנן שמעון בן שטח אטמיניהו אחתיה ר' יהושע בן פרחיה אזל ערק לאלכסנדריא של מצרים כי הוה שלמא שלח ליה שמעון בן שטח מני ירושלים עיר הקודש לך אלכסנדריא של מצרים אחותי בעלי שרוי בתוכך ואני יושבת שוממה אמר ש"מ הוה ליה שלמא כי אתא אקלע לההוא אושפיזא קם קמייהו ביקרא שפיר עבדי ליה יקרא טובא יתיב וקא משתבח כמה נאה אכסניא זו א"ל אחד מתלמידיו [בס"א נוסף: ישי] רבי עיניה טרוטות א"ל רשע בכך אתה עוסק אפיך ארבע מאה שפורי ושמתייה כל יומא אתא לקמיה ולא קבליה יומא חד הוה קרי קרית שמע אתא לקמיה הוה בדעתיה לקבוליה אחוי ליה בידיה סבר מדחא דחי ליה אזל זקף לבינתא פלחא אמר ליה חזור בך א"ל כך מקובלני ממך כל החוטא ומחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה דאמר מר [בס"א נוסף: ישי] כישף והסית והדיח והחטיא את ישראל.

ג. אורות התשובה | פרק יא, ד

מהלך כל היש הוא בנוי על יסוד התשובה. ההיות מתגלות בתור ירידה מאלהיות לעולמיות, - שהיא כמו השפלה ו"מיתה" נוראה, - אשר כל הירידות שבעולם, מדרגה לדרגה, מרובי כשרון וקנין למעוט כשרון וקנין, לא ישוו לה.

